

1. zárthelyi dolgozat Geometriából (2009. március 24).

1. Határozza meg a szabályos dodekaéder lapszögét. Tekintsük továbbá a szabályos dodekaédernek a köré írt gömb középpontjából a gömbön keletkező vetületét. Határozzuk meg a keletkező gömbi ötszögek beírt és köré írt körének gömbi sugarát. (10 pont)
2. Adott a síkon két egybevágó, de ellentétes körüljárású konvex ötszög. Bizonyítsuk be, hogy a megfelelő, csúcsokat összekötő szakaszok felezőpontjai egy egyenesre illeszkednek. (8 pont)
3. Bizonyítsuk be az Euler-egyenestől való függést. (6 pont)
4. Adjuk meg az aranymetszés szerkesztésére vonatkozó eljárást és annak bizonyítását. (6 pont)
5. Az $ABCDM$ szabályos négyoldalú gúla $ABCD$ alaplapja illeszkedik a $3x - 2y - 6z - 27 = 0$ síkra, ABM oldalapja pedig az $x - 2y + 13 = 0$ síkon van. Végül az M csúcsot tartalmazza az $(x + 2)/3 = -(y + 3)/7 = -(z - 3)/5$ egyenes is. Számítsuk ki a test csúcsainak koordinátáit. (10 pont)
6. Magyarországot északról és délről rendre az $48^{\circ}35'$ -hez és a $45^{\circ}44'$ -hez tartozó északi szélességi körök, keletről és nyugatról pedig rendre a $22^{\circ}54'$ -hez és a $16^{\circ}7'$ -hez tartozó keleti hosszúsági körök határolják. Számítsuk ki a négy kör által határolt „négyyszög” területét, (főkörökre illeszkedő) átlóinak hosszát, és az átlók szögét. Határozzuk meg az átlók metszéspontjának földrajzi koordinátáit is. (A Föld sugara 6370 km). (10 pont)

1. zárthelyi dolgozat pótlása Geometriából (2009. május 11).

1. Tekintsük az ABC háromszöget és az AC és CB oldalaira kifelé rajzolt $ACPQ$ és $CBRS$ négyzeteket. Bizonyítsuk be, hogy PS kétszer akkora, mint a háromszög C -hez tartozó súlyvonala. Legyen továbbá F a QR szakasz felezőpontja. Határozzuk meg az ABF háromszög szögeit. Mutassuk meg, hogy az AR és BQ szakaszok metszéspontja illeszkedik a ABC háromszög C -hez tartozó magasságvonalára. (16 pont)
2. Határozza meg a szabályos ikozaéder lapszögét. Tekintsük továbbá a szabályos ikozaédernek a köré írt gömb középpontjából a gömbön keletkező vetületét. Határozzuk meg a keletkező gömbi háromszögek beírt és köré írt körének gömbi sugarát. (10 pont)
3. Bizonyítsuk be Ptolemaiosz tételét. (8 pont)
4. Igazoljuk a Heron-formulát. (6 pont)
5. Adott az $A(2, 0, 3)$ ponton áthaladó $\mathbf{v} = (-2, 1, 2)$ vektorral párhuzamos e egyenes és a $P(x + 2, 1, 4)$ pont. Határozzuk meg x értékét úgy, hogy P és e távolsága $\sqrt{2}$ legyen. (10 pont)

1. zárthelyi dolgozat második pótlása Geometriából (2009. május 22).

1. Írjuk fel annak az egyenesnek az egyenletrendszerét, amely merőleges a $2x + 4y - z + 5 = 0$ síkra és metszi az $x/2 = -y = z$, és $(x - 2)/3 = (y - 1)/5 = z/3$ egyeneseket. (15 pont)
2. Adott az ABC derékszögű háromszög, amelynek derékszögű csúcsa C , és adott a síkjára illeszkedő XYZ háromszög. Tükrözzük XYZ -t az ABC háromszög a , majd b befogójának, egyenesére és végül a c átfogó egyenesére is. Tekintsük az XYZ háromszögnek a három tükrözés után adódó $X^*Y^*Z^*$ képét. Bizonyítsuk be, hogy az XX^* , YY^* , ZZ^* szakaszok felezőpontjai illeszkednek az ABC háromszög C csúcsához tartozó magasságvonalának egyenesére. (15 pont)
3. Bizonyítsuk be a körhöz egy külső pontból húzott érintő és szelőszakaszok között fennálló összefüggést. Hogyan szerkeszthető meg a tétel alkalmazásával egy adott egyenest érintő és két adott ponton áthaladó kör középpontja? (10 pont)
4. Egy szabályos gömbháromszög szögei 72 fokosak. Határozzuk meg a háromszögbe és a háromszög köré írható körök gömbi sugarait. Igaz-e, hogy e háromszög súlypontja harmadolja a gömbi súlyvonalakat? (10 pont)